

# بررسی بروز سرطان ثانویه پس از درمان بیماران مبتلا به لنفوم هوچکین در بیمارستان

## حضرت علی اصغر (ع)

### چکیده

\*دکتر شهلا انصاری I

دکتر پروانه وثوق II

دکتر نادره طائی III

بیماری هوچکین یکی از سرطانهای شایع دوران کودکی است که در صورت تشخیص و معالجه موثر قابل درمان است. بطور شگفت‌آوری ظرف ۳۰ سال گذشته طول عمر مبتلایان به این بیماری بدلیل پیشرفت روشهای درمانی افزایش یافته است. یکی از موانع مهم در بهبود این بیماران بروز سرطان ثانویه است که چندین سال پیش از درمان بیماران مبتلا به هوچکین ظاهر می‌شود. علت ایجاد سرطان ثانویه را مربوط به روش درمانی بکار رفته (شیمی درمانی، رادیوتراپی و یا هر دو)، سن شروع درمان، جنس بیماران و طبیعت ذاتی نقص ایمنی حاصل از بیماری می‌دانند. سرطانهای ثانویه ایجاد شده در ۲/۳ موارد شامل تومورهای توپر (Solid) و در ۱/۳ موارد شامل سرطان خون و غدد لنفاوی است. بیمارانی که تحت درمان رادیوتراپی قرار گرفته‌اند غالباً مبتلا به تومورهای توپر و بیمارانی که شیمی درمانی دریافت داشته‌اند بیشتر دچار سرطان خون می‌شوند. بهمین جهت در مورد درمان کودکان مبتلا توصیه می‌شود تا حد امکان از رادیوتراپی در درمان بیماری هوچکین استفاده نشود و با استفاده از شیمی درمانی، دوره‌های درمان حتی‌الامکان کوتاه شود و کلیه بیمارانی که تحت درمان بیماری هوچکین بوده‌اند نیز از نظر بروز سرطان ثانویه پیگیری شوند.

در بررسی که بر روی ۲۲۸ مورد بیمار مبتلا به هوچکین در بیمارستان حضرت علی اصغر (ع) بعمل آمد چهار مورد سرطان ثانویه بروز نمود که سه مورد آن تومور توپر و یک مورد نیز سرطان خون (AML) بود. سه بیماری که مبتلا به تومور توپر شدند تحت درمان اولیه رادیوتراپی قرار گرفته بودند و بترتیب ۸ سال، ۱۷ سال و ۱۹ سال پس از درمان به تومور توپر مبتلا شدند. از این سه مورد یک مورد تومور مغزی بود که منجر به مرگ بیمار شد و دو مورد نیز شامل سرطان تیروئید بودند که با تیروئیدکتومی بهبود یافتند و در حال حاضر در سلامت بسر می‌برند. یک مورد نیز ۶ سال پس از دوره‌های متعدد شیمی درمانی - بدلیل عودهای مکرر - مبتلا به سرطان خون شد که در نهایت منجر به فوت بیمار گردید. در این مرکز بدلیل کاربرد محدود رادیوتراپی شیوع سرطان ثانویه نسبت به مراکز دیگر کمتر مشاهده شد.

کلید واژه‌ها: ۱- لنفوم هوچکین ۲- سرطان ثانویه ۳- رادیوتراپی ۴- شیمی درمانی

### مقدمه

بیماری هوچکین یکی از سرطانهای شایع دوران کودکی است. در حال حاضر با استفاده از روشهای جدید درمانی طول عمر کودکان مبتلا و درمان شده افزایش یافته است ولی متأسفانه سالها پس از درمان بیماری اولیه سرطان

- این مقاله خلاصه‌ایست از پایان نامه دکتر نادره طائی جهت دریافت درجه تخصصی در رشته بیماریهای اطفال به راهنمایی دکتر شهلا انصاری، ۷۹-۱۳۷۸.
- (I) استادیار بیماریهای خون و سرطان اطفال، بیمارستان حضرت علی اصغر (ع)، بزرگراه مدرس، خیابان ظفر، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران. (\*مؤلف مسؤول)
- (II) استاد بیماریهای خون و سرطان اطفال، بیمارستان حضرت علی اصغر (ع)، بزرگراه مدرس، خیابان ظفر، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی ایران، تهران.
- (III) متخصص بیماریهای اطفال، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی لرستان.